

Darīsim KOPĀ!

„ŠĪS LĀSTEKAS IR BĪSTAMAS!”

8. lpp.

Kā tīrīt ledus un sniegu no māju jumtiem,
lai neapdraudētu cilvēkus un nenoplūdinātu dzīvokļus?

NĀKSIES IZLIET ASINIS

Blaktis uzbrūk dzīvojamās mājās visā Latvijā:
kā cīnīties ar šo sērgu?

10. lpp.

№1 (185), janvāris 2024

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

„MŪSU MĒRKIS – NOSILTINĀT 500 MĀJAS”

3.–5. lpp.

Rīga piedzīvo grūtības
dzīvojamo ēku masveida
atjaunošanas darbu
uzsākšanai.

Kur meklēt padomu,
palīdzību un līdzfinansējumu
sava mājokļa
atjaunošanai?

9. lpp.

TIKAI UZ PRIEKŠU, TIKAI LĪDZ UZVARAI!

RNA dambretes klubs guvis
nopietnus panākumus un atzinību

„ISTABĀS IR KOMFORTABLA TEMPERATŪRA +19 GRĀDI”

12 dzīvokļu mājas iedzīvotāji Ķengaragā pieņēma lēmumu veikt renovāciju, naudu viņi sāka taupīt uzreiz pēc darbu pabeigšanas

O. BLUKIS

2023. gada rudenī noslēdzās nelielas mājas renovācija Rīgā, Lokomotīves ielā 32. Jaunā apkures sezona jau pierādījusi šī darba efektivitāti: dzīvokļu īpašnieki par siltumenerģiju maksā 2–2,5 reizes mazāk nekā kaimiņi tādās pašās mājās.

Māja Lokomotīves ielā 32 celta 1957. gadā un tajā ir tikai 12 dzīvokļi.

– Mūsu māja ir neliela, un tā ir gan priekšrocība, gan problēma, – saka Uldis Valters, biedrības *Lokomotīves 32* valdes priekšsēdētājs. – No vienas puses, mazā mājā ir vieglāk panākt vienošanos starp īpašniekiem, no otras puses, renovācijas pretinieku balsim ir liels svars.

Renovācijas jautājums mājas iedzīvotājus sāka satraukt jau 2014. gadā, kad dzīvokļu īpašnieki nobalsoja par pāriešanu pie jauna pārvaldnieka – *Rīgas namu apsaimniekotāja*. Uldis Valters atceras iemeslus, kāpēc iedzīvotāji nolēma mainīt apsaimniekotāju:

– Iepriekšējais apsaimniekotājs tērēja iedzīvotāju naudu, kā gribēja, un mums nesniedza skaidru atskaiti. Taču, ja mājā bija nepieciešams remonts, pārvaldnieks teica: – Jūsu kontā nav pietiekami daudz naudas, sāciet krāt!

Un tā sanāca, ka nepieciešamie remontdarbi gadu no gada tika atlikti, un mājā auga avāriju skaits, par kuru novēršanu apsaimniekotājs prasīja dubultu un pat trīskāršu samaksu.

Rīgas namu apsaimniekotāju iedzīvotāji izvēlējās tādēļ, ka šī organizācija ir pazīstama ar pārskatāmu grāmatvedības uzskaiti un racionālu pieeju remontdarbu organizēšanai. Konkrēti, iedzīvotāji šogad var balsot par jumta vai inženierkomunikāciju nomaiņu un turpmāko divu līdz trīs gadu laikā apmaksāt remontdarbus.

Uldis Valters stāsta, ka Lokomotīves ielas 32 dzīvokļu īpašnieki jau 2014. gadā sāka domāt nevis par daļēju, bet gan pilnīgu mājas atjaunošanu, iesaistoties valsts līdzfinansējuma programmā. Aktīvisti ir pastāvīgi strādājuši pie šī jautājuma:

– Mēs runājam ar kaimiņiem, informējam, pārliecinājam.

Rezultātā pirms diviem gadiem dzīvokļu īpašnieku absolūtais vairākums nobalsoja par renovāciju. Turklāt, neskatoties uz samērā lielām izmaksām, – kopējās atjaunošanas darbu izmaksas sastādīja 512 500 eiro, kur 241 000 eiro sedza finanšu institūcijas *Altum* izsniegtais grants.

Kā stāsta dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes priekšsēdētājs, mājā ir paveikti visi nepieciešamie darbi:

– Mēs ne tikai nosiltinājām sienas, bet arī mainījām visas iekšējās komunikācijas. Var teikt, ka no vecās mājas mums ir palikušas tikai sienas.

Māja pēc renovācijas

Māja pirms renovācijas

Saņemot aizdevumu, lai apmaksātu to darbu izmaksu daļu, ko nesedza *Altum* grants, iedzīvotāji saskārās ar problēmu, ka bankas izvairās kreditēt nelielas mājas. Tad dzīvokļu īpašnieki ar sava pārvaldnieka palīdzību atkārtoti vērsās finanšu institūcijas *Altum* un saņēma nepieciešamo kredītu 270 700 eiro apmērā.

– Kredītu atmaksāsim 15 gadu laikā, – stāsta Uldis Valters, – mēnesī papildu izmaksas par divstābu dzīvokli ir aptuveni 170 eiro, par trīsstābu dzīvokli – ap 200 eiro.

Vienlaikus iedzīvotāji ietaupa uz apkures izmaksām. Piemēram, 2023. gada decembrī iedzīvotāji patērēja tikai 8,7 MWh siltumenerģijas, savukārt līdzīga māja Lokomotīves ielā 40–18,3 MWh.

Darbu ietvaros mājai tika atjaunoti balkoni. Kopumā renovācija palielināja ne tikai dzīves kvalitāti ēkā, bet arī tajā esošo dzīvokļu tirgus vērtību. Ir arī samazinājušās dzīvokļu īpašnieku izmaksas par avāriju novēršanu un citiem remontdarbiem.

– Citu māju iedzīvotājiem, kuri tikai domā par renovāciju, ieteiktu nebaidīties un ķerties pie lietas, saka Valters. – Ir pēdējais laiks saprast, ka neviens cits nenāks un neglābs padomju laikā celtās

mājas no bojāejas, jo par to atbild paši dzīvokļu īpašnieki.

Tagad Latvijā ir jauna *Altum* programma (kuras ietvaros dzīvokļu īpašnieki var saņemt no valsts līdz pat 49% no siltināšanas izmaksām), šī ir iespēja ietaupīt, atjaunojot māju. Nākotnē, neizbēgami pieaugot siltumenerģijas tarifiem, siltināto māju iedzīvotāji renovācijā redzēs vēl būtiskākus ieguvumus.

Vai mājas Lokomotīves ielā 32 īpašniekiem pēc darbu pabeigšanas ir kādas īpašas vēlmes? Jā!

– Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums nosaka, ka pārvaldnieka pienākums ir visa gada laikā veikt mājas vizuālo apskati, lai nepieļautu tās stāvokļa pasliktināšanos, – stāsta biedrības *Lokomotīves 32* valdes priekšsēdētājs. Šobrīd likums neļauj dzīvokļu īpašniekiem atteikties no šāda pakalpojuma. Tikmēr pēc renovācijas saņēmām praktiski jaunu māju, kurai noteiktu laiku nebūs vajadzīgas ne apskates, ne plānveida remonts. Mēs vēlētos, lai likumdevēji ļautu tādām mājām kā mūsējā uz laiku atteikties no šī pārvaldīšanas pakalpojuma. Piemēram, mēs varētu šādi ietaupīt 1000 eiro gadā un labprāt ieguldīt šo naudu teritorijas labiekārtošanā. **K**

viedoklis

„IEDZĪVOTĀJI PATIEŠĀM BIJA IEINTERESĒTI!”

Mājas Lokomotīves ielā 32 renovācijas darbus veiksmīgi organizēja apsaimniekošanas uzņēmums *Rīgas namu apsaimniekotājs*. Uzņēmuma attīstības direktors **Aleksandrs Sakovskis** pastāstīja, ka pirmās sarunas par mājas iedzīvotāju dalību valsts siltināšanas līdzfinansējuma programmā sākušās pirms aptuveni pieciem gadiem:

– Tajā laikā Latvijā tika sākt jauna *Altum* grantu programma. Mājā sarīkojām pirmās sapulces un redzējām, ka iedzīvotājiem ir patiesa interese par valsts līdzfinansējuma saņemšanu un mājas atjaunošanu.

Protams, nekas nenotika bez grūtībām. Jau darbu laikā tika atklāti defekti, kuru novēršana sākotnēji izstrādātajos projektos nebija iekļauta. Tādēļ visu sešu avārijas stāvoklī nonākušo balkonu remontam bija jāatrod speciāls izmaksu postenis. Tagad visi mājas balkoni ir ne tikai no jauna apmesti un nokrāsoti, bet patiesi atjaunoti.

Tāpat, pēc Aleksandra Sakovska teiktā, pirms renovācijas mājā nedarbojās karstā ūdens sagatavošanas un padeves sistēma. Iedzīvotāji līdz tam ūdeni sildīja ar individuāliem apkures boileriem.

– Tagad ir atjaunota karstā ūdens apgāde un darbojas arī karstā ūdens cirkulācija.

Renovācija ļāva mājai ne tikai uzlabot energoefektivitāti, bet arī atrisināt daudzas ieilgušas problēmas. Un alokatoru uzstādīšana katrā dzīvoklī palīdzēs iedzīvotājiem regulēt siltuma padeves intensitāti un turpmāk maksāt tikai par faktiski saņemto siltumu.

– Šobrīd manā dzīvoklī radiatoru ir noregulēti uz minimālo apkures intensitāti, stāsta mājas iedzīvotājs Uldis Valters, tomēr istabās temperatūra ir komfortabla – apmēram +19 grādi. **K**

„FIKSĒSIM ŠO SKAITLI!”

Cik māju Rīgā būs atjaunotas līdz 2030. gadam? Pašvaldība no siltināšanas programmām sola izspiest maksimālo atdevi

Marina MATROŅINA

Gada sākumā Rīgu pāršalca ziņa, ka pašvaldība izvirzījusi sev mērķi līdz 2030. gadam atjaunot 3000 māju. Vai tiešām pašvaldība ir gatava atjaunot mājokļus šādos tempos un ko tas prasīs no dzīvokļu īpašniekiem?

Viesturs Zeps: „Rīgai nepieciešams rotācijas fonds”

Par Rīgas ieceri tuvāko sešu gadu laikā renovēt 3000 māju, uzstājoties konferencē Rīga energoefektīva, paziņoja Rīgas domes Mājokļu un vides komitejas priekšsēdētājs Viesturs Zeps. Tomēr šo apgalvojumu nevajadzētu skatīt ārpus konteksta.

– Māju siltināšanas jautājums tik tiešām mums kļuvis par prioritāti, – apliecināja Zeps. – Šobrīd esam izstrādājuši jaunās Mājokļu politikas pamatnostādnes laikam no 2023. līdz 2030. gadam. Tas darīts, lai pamazām panāktu vecā dzīvojamā fonda atjaunošanu un jaunu daudzdzīvokļu māju celtniecību Rīgā.

Pēc manā rīcībā esošās informācijas, pašvaldības uzņēmums Rīgas namu pārvaldnieks līdz 2030. gadam tiešām plāno nosiltināt 2000 māju. Vēlos gan uzsvērt, ka to sola uzņēmuma Rīgas namu pārvaldnieks vadība, tādēļ patūrēsim prātā šo skaitli.

Viesturs Zeps, Rīgas domes Mājokļu un vides komitejas priekšsēdētājs

Tāpat neaizmirsīsim, ka Rīgā mājas apsaimnieko ne tikai pašvaldības kapitālsabiedrība, bet arī neskaitāmas īpašnieku biedrības, māju kooperatīvās sabiedrības, komercuzņēmumi, kas kopā varētu nosiltināt vēl aptuveni 500 māju. Kopumā līdz 2030. gadam mēs vēlētos atjaunot aptuveni 3000 māju.

Tas ir liels skaitlis, turklāt mērķa sasniegšanai mums atlikuši tikai seši

gadi. Tas nozīmē, ka gadā mums ir jānosiltina 500 mājas, kas prasa lielus cilvēku, būvniecības un finanšu resursus.

Taču rīcības loģika no manas puses izskatās vienkārša: ja šobrīd mēs kā politiķi redzam pieprasījumu pēc aptuveni 200 – 300 – 500 atjaunotām, tai skaitā nosiltinātām, mājām gadā, tad mums jāatrod līdzekļi, kā palīdzēt iedzīvotājiem sasniegt šo mērķi, piemēram, izmantojot pašvaldības līdzfinansējuma programmas. Ja redzam, ka nav atbilstīga pieprasījuma pēc māju siltināšanas, tad nevajag pārāk daudz laika veltīt tiem aspektiem, kas ir tālas nākotnes jautājums.

Tāpat informēju, ka kopā ar Ekonomikas ministriju, Latvijas Pašvaldību savienību un Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociāciju strādājam pie grozījumiem tajos normatīvajos aktos, kas šobrīd liedz iedzīvotājiem pieņemt lēmumus par savu māju atjaunošanu. Piemēram, likumā ir noteikta lēmuma pieņemšanas kārtība un daudzdzīvokļu mājā par to lemj īpašnieku vairākums. Turklāt runa nav tikai par globāliem mājas siltināšanas procesiem, bet arī par parastu remontdarbu organizēšanu, teiksim, bēniņu siltināšanu vai jumta nomaiņu.

Diskusija par izmaiņām noteikumos izvērtās visai smaga. No vienas puses, ir Ekonomikas ministrija un Rīgas

Akciju sabiedrība
RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Pārvaldām un apsaimniekojam dzīvojamās mājas!
Gaidīti visi, kuri vēlas saņemt izdevīgus piedāvājumus un tarifus!

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori **“KERMI”** 25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomaīņa – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117
- Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7
- Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23
- Rīgas Sociālā dienesta
 - Teritoriālajā centrā Avoti, Avotu ielā 31, k-2
 - Teritoriālajā centrā Bolderāja, Mežroziņu ielā 43
 - Teritoriālajā centrā Vidzeme, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266
 - Teritoriālajā centrā Purvciems, Ieriķu ielā 2b
 - Teritoriālajā centrā Pļavnieki, Salnas ielā 2
 - Teritoriālajā centrā Āgenskalns, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13
 - Teritoriālajā centrā Dzirciems, Baldones ielā 2
 - Teritoriālajā centrā Ziemeļi, Hanzas ielā 7
 - Kultūras centrā Imanta, Anniņmuižas bulvārī 29
 - Kultūras centrā Ilģuciems, Lidoņu ielā 27, k-2
- Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:
 - Gogoļa ielā 5, Rīgā
 - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās
- Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā
- Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā
- Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā

Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru gaidiet 22. februārī

Darīsim KOPĀ!

Avīze „Darīsim Kopā!”

Izdevējs:

SIA „EGO projekts”

Reģistrācijas numurs: 000703294

Tālrunis: 29172377

http://www.kopaa.lv

E-pasts: info@kopaa.lv

Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011

Iznāk sadarbībā ar Rīgas

apsaimniekotāju asociāciju

Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa

Mūkusala”

Tirāža: 20 000

Turpinājums no 3. lpp.

„FIKSĒSIM ŠO SKAITLI!”

valstspilsētas pašvaldība, kas piedāvā ieviest jaunu lēmumu pieņemšanas modeli ar dzīvokļu īpašnieku kvalificētu mazākumu (ar nosacījumu, ka pirmajā kopsapulcē nav bijis kvoruma – red. piezīme). Sabiedrisko organizāciju viedoklis šajā jautājumā jau tagad atšķiras. Trešā puse šādās diskusijās ir bankas, kas piekrīt izsniegt aizdevumus mājokļu atjaunošanai tikai tādā gadījumā, kad ir izpildīti aizdevēju noteiktie kritēriji, kas atšķiras no likuma prasībām (šobrīd, izskatot kredīta pieteikumu, bankas prasa, lai atjaunošanas projektu atbalstītu vairāk nekā puse vai pat 2/3 dzīvokļu īpašnieku – red. piezīme).

Kā vienu no iespējām, lai novērstu dažus no šiem riskiem, es redzu Finanšu rotācijas fonda izveidi Rīgā. Mērķis būtu šādu fondu iedarbināt līdz 2024. gada beigām, lai ar tā palīdzību no 2025. gada varētu finansēt atsevišķus projektus.

Turklāt visiem Rīgas iedzīvotājiem, kuri vēlas uzzināt vairāk par sava mājokļa atjaunošanas iespējām, iesaku vērsties pēc padoma Rīgas Enerģētikas aģentūrā. Tur mājas pārstāvjiem pastāstīs, kā sākt siltināšanu un kur saņemt finansiālu atbalstu.

Neils Balgalis: „Mērķiem jābūt reāliem”

Ja Rīgas domes politiķi uz turpmāku siltināšanu raugās ar lielu optimismu, tad viens no jaunās Rīgas mājokļu politikas principu izstrādātājiem 2023.–2030. gadam Neils Balgalis iesaka pašvaldībai izvirzīt sasniedzamus mērķus.

– Pašvaldība līdz 2030. gadam iecerējusi nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu mājokļu pieejamību rīdziniekiem, lai stabilizētu Rīgas iedzīvotāju skaitu un ekonomisko attīstību, – norāda eksperts. – Solī šī mērķa sasniegšanai ir aprakstīti

Neils Balgalis, viens no jaunās Rīgas mājokļu politikas principu izstrādātājiem 2023.–2030. gadam

jaunajā politikas dokumentā *Mājokļu politikas pamatnostādnes 2023.–2030. gadam*. Maksimāli lielas palīdzības nodrošināšana dzīvojamo māju atjaunošanai un siltināšanai ir viens no pašvaldības jaunās mājokļu politikas galvenajiem punktiem. Bet Balgalis aicina neaizmirst, ka laikā no 2006. līdz 2022. gadam ar ES fondu līdzfinansējumu Rīgā izdevās renovēt tikai 140 mājas. Bet sākotnēji bija plānots, ka līdz 2027. gadam būs atjaunotas 1400 daudzdzīvokļu mājas.

– Tātad datu analīze liecina, ka pie pašreizējā atjaunošanas tempa līdz 2030. gadam Rīgā tiks nosiltinātas tikai 500 mājas, – saka Neils Balgalis.

Lai paātrinātu renovācijas tempu, pašvaldībai ir jāuzlabo sadarbība ar māju īpašniekiem un jāsniedz viņiem palīdzība energoaudita un tehniskās dokumentācijas sagatavošanā.

Mārtiņš Pauris, RNP valdes loceklis

Lielus mērķus var sasniegt tikai tad, ja ir spēcīga dzīvokļu īpašnieku kopība, mājas apsaimniekošanas biedrība un apsaimniekošanas uzņēmums. Tāpēc pašvaldību iestādēm ir aktīvi jāinformē, jāizglīto un jāatbalsta iedzīvotāji.

– Taču, ja runājam par mērķi līdz 2030. gadam renovēt 3000 māju, ir skaidrs, ka to nav iespējams sasniegt. Var runāt par simtiem māju, varbūt pat nosaukto skaitli – 500, bet ne par 3000. Esmu cieši pārliecināts, ka jāizvirza reāli mērķi, lai vēlāk nebūtu jāsaka – Nu, šoreiz atkal nesanāca...

Ko vēl Rīgas pašvaldība plāno izdarīt laikā līdz 2030. gadam?

Rīgas domes mājokļu politikas galvenās vadlīnijas laika posmam līdz 2030. gadam paredz ne tikai ēku siltināšanu. Šis dokuments rīdziniekiem sniedz daudz interesantas informācijas.

Vispirms jāmin vienkāršs fakts: Rīgā ir lielākais dzīvojamais fonds Latvijā – pilsētā ir 29 252 dzīvojamās mājas, no kurām 40% ir daudzdzīvokļu mājas, kurās dzīvo aptuveni 93% Rīgas iedzīvotāju.

„Tomēr, cenšoties ietekmēt Rīgas dzīvojamā fonda attīstību, pašvaldība atrodas neapskaužamā starta pozīcijā,” uzskata Balgalis. – Izrādās, ka Rīgas pašvaldībai pilsētā pieder ne vairāk par 4% mājokļu. Tas nav daudz. Piemēram, Helsinkos pašvaldību iestādēm pieder 16% no dzīvojamā fonda, Kopenhāgenā – apmēram 20%, Vīnē – vairāk par 40%.

Ir skaidrs, ka pašvaldība ar mājokļu attīstības programmām vien vēl nevar masveidā ietekmēt situāciju Rīgā.

Taču līdz 2030. gadam Rīgā plānots atjaunot un nosiltināt 1200 pašvaldībai piederošus dzīvokļus, kā arī dot savu ieguldījumu daudzdzīvokļu māju, kurās dzīvo 20 000 ģimeņu, atjaunošanā. Tāpat pašvaldība plāno iegādāties vai būvēt papildu mājas ar 1000 dzīvokļiem, kas samazinās vai pat likvidēs mājokļu rindas. Jāatgādina, ka Rīgā plānots paplašināt to iedzīvotāju loku, kuriem ir tiesības uz pašvaldības palīdzību dzīvokļa jautājumos – saņemt pašvaldības dzīvokli rindas kārtībā.

Būvējot jaunas mājas, Rīga plāno veidot privātās partnerības projektus ar mājokļu būvniekiem. Piemēram, pašvaldība var piedāvāt komercuzņēmumam brīvus zemes gabalus un pretī saņemt katrā konkrētā jaunbūvē noteiktu dzīvokļu skaitu, kas pēc tam tiks sadalīts starp rindā esošajiem rīdziniekiem.

Paredzēts, ka Rīgā tiks attīstīta arī privātmāju un mazstāvu ēku būvniecība, lai radītu iedzīvotājiem pievilcīgu vidi.

Tāpat būvniecībai Rīgā var izmantot pamestas un industriālas teritorijas, kuru mūsu galvaspilsētas teritorijā netrūkst, daudzas no tām atrodas gandrīz pilsētas centrā.

– Kas attiecas uz mājokļa rindā gaidošajām personām, ir nepieciešama pilnīga visu reģistru un kritēriju pārskatīšana palīdzības sniegšanai mājokļa jautājumos. Iespējams, tas novedīs pie gaidītāju rindu skaita palielināšanās, taču tāda ir mūsu realitāte, brīdina Neils Balgalis.

Turklāt Rīgas mājokļu politikas pamatprincipu izstrādātāji ierosina pašvaldībai sniegt īpašu mājokļa atbalstu tajās profesijās strādājošajiem, kuras ir svarīgas pašvaldības funkciju nodrošināšanai. 2023. gadā veiktā aptauja liecina, ka aptuveni 70% pašvaldību uzņēmumu izjūt dažādu speciālistu trūkumu, kopumā runa ir par aptuveni 2300 strādājošajiem. Speciālistus varētu piesaistīt, nodrošinot dzīvokļa pabalstu, pašvaldības dzīvokli, talonu dzīvokļa īrēšanai brīvajā tirgū vai līdzfinansējumu sava mājokļa celtniecībai.

Tiek lēsts, ka 2025. gadā šādu atbalstu varētu saņemt 300 ģimenes, bet līdz 2030. gadam – jau 2000 ģimeņu.

Izstrādājot pašvaldības mājokļu politiku, plānotāji nav aizmirsuši arī bezpajumtniekus. Šobrīd daudzi no viņiem nevar pretendēt uz pašvaldības dzīvokli. Taču Skandināvijas pieredze liecina, ka mājokļa nodrošināšana ir pirmais solis, lai cilvēkus paglābtu no dzīves uz ielas.

Visbeidzot Neils Balgalis atzina, ka mājokļu politikas pamatnostādņu pirmajā redakcijā bija plānots, ka pašvaldības apsaimniekošanas uzņēmums *Rīgas namu pārvaldnieks* jāsadalā divās daļās tā, lai to apsaimniekotās teritorijas atrastos Daugavas labajā un kreisajā krastā, pēc tam šo uzņēmumu vajadzētu pārdot un aizmirst kā sliktu sapni:

– Taču tagad, kad ir mainījusies uzņēmuma vadība, mainījies arī uzņēmuma attīstības redzējums – un no dienaskārtības svītrots jautājums par uzņēmuma sadalīšanu un pārdošanu.

Pašvaldība tuvākajā laikā plāno izveidot Rīgas Mājokļu kompetences centru, kur iedzīvotājus konsultēs energoefektivitātes, finanšu instrumentu pieejamības, inovatīvu risinājumu jautājumos, kā arī sagatavos un izplatīs informatīvos materiālus.

Mārtiņš Pauris: „Renovācija nepieciešama 6000 mājām”

Ko par plāniem siltināt tūkstošiem Rīgas māju domā pašā uzņēmumā *Rīgas namu pārvaldnieks*? Uzņēmuma valdes loceklis Mārtiņš Pauris atbildēja uz šo jautājumu:

– Jāatzīst, ka ambiciozo plānu līdz 2030. gadam renovēt 2000 māju neizdomāja uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* jaunā valde. Šo uzstādījumu mantojām no iepriekšējās pašvaldības sastādītā *Klimata un enerģētikas rīcības plāna*. Patikami redzēt, ka jaunajā dokumentā par mā-

jokļu politiku līdz 2030. gadam Rīgā plānots renovēt tikai 500 mājas, kas izskatās pēc reāli izpildāma plāna.

Reālā situācija ir tāda, ka plānošanas periodā no 2016. līdz 2023. gadam no *Rīgas namu pārvaldnieka* apsaimniekošanā esošajām mājām atjaunotas ir tikai 46 mājas. Visus darbus bija paredzēts pabeigt 2023. gada rudenī, taču sešās vietās kaut kas *nogāja greizi* un darbi tur turpināsies 2024. gadā.

– Esam pateicīgi finanšu institūcijai *Altum* par renovācijas termiņa pagarināšanu, kas ļaus iedzīvotājiem nezaudēt mājoklim rezervēto līdzfinansējumu līdz pat 50% apmērā no kopējām renovācijas izmaksām, – atzīst Mārtiņš Pauris.

Tikai 46 nosiltinātas mājas ir piliens jūrā – pēc *Rīgas namu pārvaldnieks* datiem Rīgā aptuveni 6000 mājām ir nepieciešama atjaunošana un konstruktīvu elementu restaurācija.

– Līdz šim vidēji gadā esam renovējuši 12 mājas. Tad mērķa sasniegšanai mums būs nepieciešami aptuveni 500 gadi, – stāsta pašvaldības apsaimniekošanas uzņēmuma pārstāvis. – Taču šobrīd jaunās *Altum* līdzfinansējuma programmas ietvaros esam izvirzījuši mērķi renovēt apmēram 50 mājas gadā. Lai to paveiktu, stiprinām savu Māju restaurācijas nodaļu, pagājušajā gadā rīkojām aptuveni 100 klātienes konsultācijas ar iedzīvotājiem par renovācijas jautājumiem, organizējām vebinārus, kuros piedalījās vairāk nekā 1000 dzīvokļu īpašnieku. Cenšamies arī īpaši strādāt ar to māju iedzīvotājiem, kuru kaimiņos jau veikta renovācija.

Par galveno šķērslī uzņēmuma pārstāvis nosauc grūtības pieņemt dzīvokļu īpašnieku kopīgu lēmumu, kam šobrīd nepieciešams dzīvokļu īpašnieku vairākums.

– Taču pats nepatīkamākais ir tas, ka lielākā daļa iedzīvotāju pat nevar vienoties par dzīvokļu īpašnieku biedrības izveidi, kas ir obligāts nosacījums dalībai renovācijas programmā, atzīst Mārtiņš Pauris. – Daudzās mājās nav aktīvu iedzīvotāju, kuri būtu gatavi uzņemties atbildību. Ir mājas, kur dzīvokļu īpašnieku biedrības valdē darbojas cilvēki, kas vispār nav saistīti ne ar finansiāliem, ne tehniskiem, ne būvnieciskiem jautājumiem.

Kad pienāk brīdis parakstīt dokumentus par darbu uzsākšanu vai aizdevumu, šādas mājas pārstāvjus pārņem šaubas – un projekts izjūk.

Jānis Ikaunieks: „Mēs maksājam mājas iedzīvotājiem par nepieciešamo dokumentāciju!”

Par vēl vienu šķērslī māju renovācijai Rīgas dome uzskata iedzīvotāju neinformētību. Piemēram, ne visi rīdzinieki zina, ka daudzos renovācijas jautājumos var saņemt bezmaksas konsultācijas un pat palīdzību *Rīgas enerģētikas aģentūrā*.

Aģentūras direktors Jānis Ikaunieks stāsta, ka viņa iestāde iedzīvotājiem piedāvā ne tikai konsultācijas:

– Piedalāmies dzīvokļu īpašnieku informatīvajās sanāksmēs, kurās runājam par iespējamo siltuma ietaupījumu siltināšanas rezultātā un būvdarbu izmaksām konkrētā vietā. Aktīvos iedzīvotājus nodrošinām arī ar dokumentu paraugiem, piemēram, kopsapulces lēmumu, tehnisko dokumentāciju, iepirkumu un citiem līgumiem. Pie mums iespējams atrast informāciju par dažā-

Jānis Ikaunieks, Rīgas enerģētikas aģentūras direktors

dām programmām mājokļa remonta vai siltināšanas līdzfinansēšanai, kā arī saņemt palīdzību, izvēloties būvuzņēmumu.

Rīgas enerģētikas aģentūra var palīdzēt rīdziniekiem veikt daudzdzīvokļu mājas energoauditu un termogrāfiju, lai noteiktu siltumenerģijas noplūdes vietas.

Šobrīd uz termogrāfiju pieteikušās aptuveni 30 mājas, un tajās jau tiek veikti mērījumi. Iedzīvotāji saņems ekspertu pārskatu ar mājas vājajām vietām, kas pēc tam palīdzēs noformēt mājas tehnisko dokumentāciju siltināšanas darbu veikšanai.

– Šobrīd mājas pārstāvji var saņemt arī Rīgas pašvaldības līdzfinansējumu mājas energosertifikāta izstrādei 70% apmērā no darbu izmaksām, bet ne vairāk par 800 eiro vienam objektam, – atgādina J. Ikaunieks. – Tāpat no 2024. gada iedzīvotājiem būs pieejams līdzfinansējums mājas tehniskās apsekošanas atzinuma (TAA) izstrādei līdz 70% no pakalpojuma izmaksām, bet ne vairāk par 1100 eiro.

Palīdzību var saņemt Rīgas administratīvajā teritorijā esošās mājas, kas celtas ne agrāk par 1993. gadu. Mājā jābūt trīs vai vairākiem dzīvokļiem, tā jāpārvalda dzīvokļu īpašniekiem, jābūt noņemtai no pašvaldības bilances, turklāt vajadzīgs lēmums par energoauditu vai TAA dokumentācijas izstrādi.

Kad šie divi dokumenti par māju ir sagatavoti, *Rīgas enerģētikas aģentūra* palīdzēs iedzīvotājiem sagatavot projektēšanas uzdevumu siltināšanas projekta pasūtīšanai.

Svarīgi arī atgādināt, ka daudzdzīvokļu ēkām, kurās ir siltinātas visas četras fasādes, saskaņā ar Rīgas domes noteikumiem Nr. 109 pašvaldība piemēro īpašuma nodokļa atlaidi 90% apmērā.

Kristaps Kauliņš: „Mēs palīdzējam iedzīvotājiem izklūt no apburtā loka”

No vienas puses, Rīgas dome atbalsta iedzīvotāju vēlmi atjaunot savas mājas, no otras puses, lielākā daļa dzīvokļu īpašnieku vēl nav droši, ka vispār vēlas siltināšanu. Kā viņus pārliecināt?

Šajā ziņā galvaspilsēta varētu ņemt piemēru no Olaines novada, kur tikai sešos gados tika atjaunota trešā daļa daudzdzīvokļu māju. Par šīs pašvaldības pieredzi stāstīja Olaines novada domes deputāts Kristaps Kauliņš:

– Līdz 2015. gadam Olaine bija atpalikusi pilsēta – mums bija tieši viena renovēta māja. Redzējām, ka daudzdzīvokļu namos reģionā strauji pieaug avāriju situāciju skaits un to novēršanas izmaksas. Tajā pašā laikā Olainē saglabājās zemi siltumenerģijas tarifi (ap 40 eiro/MWh), tāpēc iedzīvotājiem nebija lielas motivācijas balsot par siltināšanu.

Kristaps Kauliņš, Olaines novada domes deputāts

Šajā situācijā nolēmām, ka vēlamies renovēt desmit mājas gadā un tādējādi pamazām uzlabot mūsu dzīvojamā fonda tehnisko stāvokli, palielināt pilsētas un visa reģiona pievilcību un novērst iedzīvotāju skaita samazināšanos.

Vispirms izpētījām situāciju un redzējām, ka daudzdzīvokļu māju renovāciju visvairāk apgrūtinātas, ka iedzīvotājiem uzreiz pēc lēmuma pieņemšanas jāiegulda nauda vai jāuzņemas finansiālās saistības. Sapulcē viņiem teica, ka jātaisa energoaudits, kas maksās 1000 eiro, bet tehniskā apsekošana izmaksās 2000 eiro, tāpat nāksies taupīt!

Iedzīvotāji sāka to darīt, taču tad mājā notika avārija, piemēram, plīsa stāvvads, un visa nauda atkal tika iztērēta remontam. Īsāk sakot, tas bija stāsts bez beigām!

Olaines pilsētas dome nolēma palīdzēt iedzīvotājiem izklūt no šī apburtā loka, nodrošinot 100% apmaksu par energoauditu, siltināšanas projekta dokumentācijas izstrādi un projektu vadību, kā arī 90% atlaidi nekustamā īpašuma nodoklim pēc darbu pabeigšanas. Mēs, iespējams, kļuvām par vienīgo pašvaldību Latvijā, kas uzņēmās bankas kredītu procentu maksājumus par renovācijai aizņemtajiem līdzekļiem. Tāpat iedzīvotājiem pašiem bankai bija jāatdod tikai aizdevuma pamatsumma.

Visu finansiālo atbalstu iedzīvotāji saņēma caur pašvaldībai piederošo apsaimniekošanas uzņēmumu, kas apkalpo lielāko Olaines novada dzīvojamā fonda daļu.

Rezultātā laika posmā no 2016. līdz 2023. gadam renovāciju nolēma sākt 112 dzīvokļu īpašnieku biedrības, renovācija jau pabeigta 38 ēkās. Nākamajā plānošanas periodā paredzēts siltināt vēl 39 mājas, divās mājās jau sāks pakalpojumu iepirkums no būvfirmas, turklāt *Altum* pieņēmis pozitīvu lēmumu par kapitāla rezervēšanu pieciem objektiem.

Protams, mēs joprojām nevaram atjaunot desmit mājas gadā. Taču, neskatoties uz to, pagājušajā plānošanas periodā renovējām trešdaļu sava dzīvojamā fonda, kas labvēlīgi ietekmēja situāciju visā reģionā. Olainē iedzīvotāju skaits turpina nedaudz samazināties, bet Olaines novadā tas pieaug. Tāpat novērojām, ka Olainē pieaug nekustamo īpašumu vērtējumu apjoms, un pilsētā ir parādījušies investori, kuri vēlas būvēt jaunas mājas.

Runājot par pabalstiem iedzīvotājiem, renovētajās mājās ir ievērojami samazinājušās apsaimniekošanas izmaksas, precīzāk, palielinājies uzkrājumu apmērs turpmākajiem remontdarbiem. Lielākajā daļā māju šī iemaksa sastāda 5 centus par dzīvojamās platības kvadrātmetru.

Salīdzinājumam, ja māja nav renovēta, tad tās iedzīvotāji par turpmākajiem remontdarbiem katru mēnesi maksā apmēram 50–70 centus par dzīvojamās platības kvadrātmetru.

Kristaps Kauliņš uzskata, ka Olaine veiksmīgi atjauno dzīvojamās mājas tāpēc, ka pašvaldība šim mērķim piešķirusi konkrētu finansējumu:

– Siltināšanas atbalsts pilsētai gadā izmaksā aptuveni 0,5–1 miljonu eiro, kas ir 1,5–3% no pašvaldības ieņēmumiem. Ja velkam paralēles ar Rīgu, tad galvaspilsētai katru gadu dzīvojamo māju renovācijas atbalstam vajadzētu atvēlēt 20–40 miljonus eiro.

Pēc Kristapa Kauliņa domām, jo ātrāk galvaspilsēta izstrādās šādu atbalsta programmu, jo labāk. **B**

VAI IR VĒRTS ŠKIROT?

Latvijas iedzīvotājiem piedāvā atgriezties pie jau aizmirstas atkritumu šķirošanas metodes, kad bioloģiskos atkritumus izmeta atsevišķā spainī...

A. ŠEVČENKO

No 2024. gada 1. janvāra bioloģiski noārdāmo jeb bio atkritumu šķirošana Latvijā ir obligāta. Kaut arī ir novērojams iedzīvotāju interese pieaugums un pamazām palielinās pagalmu skaits, kuros ir uzstādīti brūnie konteineri, pagaidām bio atkritumu šķirošana notiek kūtri un šajos konteineros nonāk arī neatbilstīgs saturs.

Kas mainās iedzīvotājiem un vai tiešām bioloģisko atkritumu šķirošana būs obligāta?

– No 2024. gada katrai Latvijas pašvaldībai ir jānodrošina iespēja iedzīvotājiem savā teritorijā šķirot bioloģiskos atkritumus, bet iedzīvotāju ziņā paliek izvēle – kā un vai tajā iesaistīties.

Par izmaiņām stāsta Jānis Aizbalts, SIA *Eco Baltia* vide valdes priekšsēdētājs.

Par problēmām ar bio atkritumu šķirošanu informē *CleanR* Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas departamenta vadītāja Liene Rumpāne:

– Pat Rīgā un Pierīgā, kur bio atkritumus šķiro aktīvāk, salīdzinot ar pārējo Latviju, brūno konteineru aizpildījums lielākoties nav lielāks par 50%, izņemot gadījumus, kad mājā dzīvo tiešām aktīvi atkritumu šķirotāji.

Bio atkritumu izvešanas tarifs kļuvis vēl zemāks

Ir vērts atgādināt, ka bio atkritumu šķirošana palīdz iedzīvotājiem samazināt maksu par atkritumu utilizāciju. Bio atkritumu izvešanas tarifs 2023. gadā bija par 20% zemāks nekā parasto sadzīves atkritumu izvešanas maksa, un no 2024. gada tas kļuvis vēl izdevīgāks, proti, – par 40% lētāks.

Bio atkritumi veido ap 30% līdz 40% no kopējās sadzīves atkritumu masas, tāpēc, tos nodalot no pārējiem atkritumiem, iedzīvotājiem ir iespēja samazināt savu rēķinu.

Nereti cilvēki domā, ka, novietojot pie mājas bio atkritumu konteineru, atkritumu izvešana kļūst dārgāka. – Šāds priekšstats var rasties, ja atkritumi netiek šķiroti pareizi. Katru atkritumu veidu izved atsevišķi. Ja noteiktajā dienā ir plānots izvest bioloģiskos atkritumus, taču tiek konstatēts, ka tajā ir tik liels neatļauto atkritumu piejaukums, ka tie drīzāk ir sadzīves atkritumi, tad rēķinā tiek iekļauta konkrētā reize, kad izvešana nav izdevusies. Nepareizi sašķirotie bio atkritumi tiek izvesti atbilstīgi sadzīves atkritumu tarifam, stāsta Liene Rumpāne.

Dzīvokliem ir paredzētas speciālas mazās tvertnes

Pārtikas atliekām ideālā gadījumā būtu jānonāk komposta kaudzē, lai tās varētu pārvērsties par dārznieka *melno zeltu*. Taču ne visiem pilsētā dzīvojošajiem ir dārzs, kur izmantot kompostu.

Var atgriezties pie jau aizmirstas metodes, kad bioloģiskos atkritumus izmet atsevišķā spainī, ko pēc iztukšošanas nes atpakaļ mājās, izskalo un lieto atkal. Modernāka metode ir veikalos iegādājama speciāla kompakta tvertne bio atkritumiem, kuru ērti novietot virtuvē. Tajā var ieklāt kompostējamo maisiņu, viegli atdalīt un glabāt bio atkritumus pirms to izmešanas brūnajā konteinerā.

Drīkst izmantot papīra vai kompostējamus maisiņus

Šķirošana maisiņos, protams, šķiet ērtāka, taču jāatceras, ka brūnajā konteinerā bio atkritumus drīkst izmest tikai bio kompostējamus vai papīra maisiņos. Nedrīkst izmantot plastmasas jeb polietilēna maisiņus, arī papīra maisiņiem jābūt bez folija ielaidumiem un plastmasas lodziņiem.

Izvēloties šos maisiņus, jānoskaidro, vai tiešām tie ir kompostējami, jo uzraksts *BIO* vēl nenožīmē, ka tie sadalās. Uz maisiņa vajadzētu būt norādītam atbilstības sertifikāta numuram EN 13432:2002 un frāzei *Kompostējams produkts, kas atbilst ES normatīviem aktiem EN 13432*.

– Kompostējamie maisiņi kļūst aizvien pieejamāki. Tos var iegādāties gan *CleanR* klientu portālā *manai.videi.lv*, gan citos interneta veikalos, piemēram, *cleanliving.lv*, *ajprodukti.lv*, *cenuklubs.lv* un citviet, turklāt nama pārvaldnieks var panākt, ka brūnajā konteinerā tiek ieklāts kompostējams maiss, kas ļauj uzturēt to tīrāku, – skaidro L. Rumpāne.

Liela bio atkritumu daudzuma izvešana

Rudenī ierasta ir lapu grābšana, puķu dobju sakopšana, likvidējot vecos, pārziedējušos augus, bojātos ābolus vai bumbierus, kā arī lielā vējā pagalmā iepūsto zaru izvākšana.

Lielu daudzumu bio atkritumu var ērti izvest *Biga Bag* maisos. Tos var iegādāties gan saimniecības preču veikalā, gan *CleanR* pašapkalpošanās portālā *manai.videi.lv*, kur uzreiz var arī pieteikt šo maisu izvešanu.

Bio atkritumu komposts

Veidojot kompostu pagalmā, vislabāk izmantot specializētās kompostēšanas kastes, kas palīdzēs paātrināt organisko vielu sadalīšanos. Tādējādi iedzīvotāji paši var sagādāt mēslojumu

savam dārzam. Kompostēšanas kastes palīdzēs izvairīties no dažādu grauzēju vairošanās komposta tuvumā.

Uzraksts *BIO* nenožīmē, ka produkts bioloģiski noārdās

CleanR pārstāve dalās novērojumos, sakot, ka iedzīvotāji bio konteinerā diemžēl izmet visus produktus un iepakojumus ar uzrakstu *BIO* – vienreiz lietojamās autiņbiksītes, higiēnas preces, kaķu *smiltis* u. tml.

RĪGĀ PALIELINĀS ATKRITUMU IZVEŠANAS MAKSA

Saeima apstiprināja grozījumus Dabas resursu nodokļa likumā, kas paredz dabas resursu nodokļa (DRN) likmes pieaugumu no 2024. gada 1. janvāra.

Pamatojoties uz likuma grozījumiem, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome pieņēma lēmumu, ar ko apstiprināja SIA *Getliņi EKO* sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu 146,39 EUR par tonnu, sākot no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim.

Saistībā ar DRN likmju izmaiņām no 2024. gada 1. janvāra Rīgā mainās atkritumu izvešanas tarifs.

bija → būs	1. zona	2. zona	3. zona	4. zona
	Centra rajons un Latgales priekšpilsēta	Kurzemes rajons	Zemgales priekšpilsēta	Ziemeļu rajons un Vidzemes priekšpilsēta
Atkritumu veids / zona un atkritumu apsaimniekotājs	<i>Clean R</i>	<i>Clean R</i>	<i>Lautus Vide</i>	<i>Eco Baltia Vide</i>
Nešķirotie sadzīves atkritumi (ar PVN par m³)	27,10 eiro → 29,84 eiro	27,93 eiro → 30,17 eiro	23,78 eiro → 26,72 eiro	26,47 eiro → 29,34 eiro
Šķirotie BIO atkritumi (ar PVN par 1 m³)	21,68 eiro → 17,91 eiro	21,91 eiro → 18,10 eiro	18,54 eiro → 15,90 eiro	21,68 eiro → 17,61 eiro

Visas cenas tabulā ir norādītas ar pievienotās vērtības nodokli (PVN).

Pareizi šķirotot atkritumus, dzīvojamās mājas iedzīvotāji var būtiski samazināt ikmēneša rēķinu (vidējais izmaksu ietaupījums mēnesī ir 31%), jo par sašķirotu sauso plastmasas, papīra un metāla iepakojuma, kā arī stikla iepakojuma apsaimniekošanu nav jāmaksā, bet bioloģisko atkritumu izvešanai ir zemāks tarifs nekā nešķirotiem sadzīves atkritumiem.

Tāpat būtiski norādīt arī to, ka pareizas šķirošanas rezultātā uz poligonu nogādājama atkritumu apjoms samazinās vairāk nekā uz pusi – par 52%.

Sašķirotos atkritumus var izmantot atkārtoti vai pārstrādāt, bet poligonā noglabājamie ar katru gadu uzkrājas, aizņemot vietu un radot potenciālu apdraudējumu videi. Jāatceras, ka poligonu ietilpība arī nav neierobežota. **K**

No 2024. gada katrai Latvijas pašvaldībai ir jānodrošina iespēja iedzīvotājiem savā teritorijā šķirot bioloģiskos atkritumus.

– Ja uz produkta norādīts *BIO* tas vēl nenozīmē, ka tie ir atkritumi, kas bioloģiski noārdās, – atgādina *CleanR* Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas departamenta vadītāja Liene Rumpāne.

Ko drīkst mest bio konteinerā

Brūnajā jeb bio konteinerā būtu jānonāk virtuves atkritumiem un ēdiena paliekām bez iepakojuma, piemēram, dārzeņu un augļu atgriezumiem, mizām un serdēm, graudaugiem un to izstrādājumiem – maizei un konditorejai. Tāpat šajā konteinerā drīkst mest čaumalas, cietos piena produktus, piemēram, biezpienu un sieru, kā arī kafijas un tējas biezumus.

Pie atkritumiem, kas bioloģiski noārdās, piešķaitāmi dārza atkritumi – augi un to saknes, lapas, zāle, zari, kuru diametrs nepārsniedz divus centimetrus, mulča, kā arī telpaugi bez augsnes, novītuši ziedi.

Ko nedrīkst mest bio konteinerā

Bio konteinerā nedrīkst izmest ēdienu iepakojumā, jo tas bioloģiski nenoārdās. Tāpēc, ja ir slinkums izņemt neizmantoto vistas gaļu no plastmasas kastītes vai žāvēto desu no vakuuma plēves, šiem atkritumiem jādodas uz sadzīves atkritumu konteineru.

Tāpat bio konteinerā nedrīkst liet šķidrumus – pienu, kefīru, zupu u. c. Arī pudeles vai pakas ar šķidrumiem nedrīkst nonākt pie bio atkritumiem.

– Nepareiza šķirošana, piemēram, ja bio konteinerā tiek izmesta teju pilna piena vai cita dzēriena paka, sabojā visus pareizi sašķirotos atkritumus. Tā viss nonāk noglabāšanai atkritumu poligonā, jo konteinerā saturs nav derīgs tālākai pārstrādei, – stāsta L. Rumpāne.

Bieži vien bio konteineri ir izvietoti arī kapos. Diemžēl nereti novērots, ka tur kopā ar lapām un zariem konteinerā tiek iemesta arī zeme, smiltis, šķembas, būvgruži un citi kapos radušies pārpalikumi, piemēram, sveces, sveču trauki, mākslīgie ziedi, augu podiņi un tamlīdzīgi. Arī šie atkritumi nedrīkst nonākt bio konteineros.

Īpašs stāsts ir par tūjām, kuras teorētiski it kā būtu jāizmet bio atkritumos, tomēr to darīt nedrīkst.

– Tūju un citu šīs sugas koku un krūmu zari dabā sadalās daudz ilgāk nekā citi augi, jo ir izturīgi pret mitrumu, turklāt tūjas satur dažādas ēteriskās eļļas, kas negatīvi ietekmē kompostēšanās procesu. Tūjas un to zari ir jāizmet sadzīves atkritumu konteinerā. Arī Getliņu poligonā tās netiek uzskatītas par bio atkritumiem un tiek noglabātas kopā ar citiem nepārstrādājamiem atkritumiem, skaidro Liene Rumpāne.

Jau vēstīts, ka šā gada septembra sākumā *Getliņi EKO* sāka bio atkritumu šķirošanas kampaņu *Uzliec brūno!*, lai mudinātu namu pārvaldniekus izvietot pagalmos bio atkritumu konteinerus vēl pirms prasība ir kļuvusi obligāta. **K**

JUMS PALĪDZĒS SAMAKSĀT PAR DZĪVOKLI

2024. gadā daudzi Latvijas iedzīvotāji varēs prasīt dzīvokļa pabalstu vai saņemt to lielākā apmērā

No 2024. gada 1. janvāra Latvijā tika paaugstināts garantētā minimālā ienākuma līmenis. Līdz ar to palielinās arī dzīvokļa pabalsts: daudzi cilvēki, kuri iepriekš nevarēja saņemt pašvaldības palīdzību komunāliem maksājumiem, tagad varēs vērsties sociālajos dienestos un prasīt palīdzību.

Kā rīkoties, lai pieprasītu dzīvokļa pabalstu?

Vispirms vajag sazināties ar sociālo dienestu un saņemt visu informāciju par savas ģimenes ienākumiem un tās materiālo stāvokli. Kā apliecinājums jāņem līdzī bankas konta izraksts par pēdējiem trim mēnešiem katram ģimenes loceklim, lai varētu redzēt informāciju par naudas līdzekļu atlikumu. Jābūt apliecinājumam par izdevumiem komunālo pakalpojumu segšanai.

Kā no 2024. gada 1. janvāra tiek aprēķināts dzīvokļa pabalsts?

2023./2024.gada apkures sezonā valsts un pašvaldības sola palīdzību tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuriem pēc obligāto komunālo maksājumu nomaksas, iztikai paliek mazāk naudas nekā garantētais minimālais ienākums, kas reizināts ar speciālo koeficientu.

Garantētais minimālais ienākums no 2024. gada 1. janvāra noteikts 137 eiro mēnesī pirmajam mājāsaimniecības loceklim un 96 eiro katrai nākamajai personai.

Koeficienti noteikti likumā *Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums*, kur teikts:

- vienuļai pensijas vecuma personai vai vienuļai personai ar invaliditāti – piemērojamais koeficients ir 2,5 (tas nozīmē, ka persona var pretendēt uz pabalstu, ja viņai pēc obligāto rēķinu apmaksas dzīvošanai paliek mazāk par 342,50 eiro);
- mājāsaimniecībai, kurā ir tikai pensijas vecuma cilvēki vai invalīdi – piemērojamais koeficients ir 2 (par pirmo ģimenes locekli 274 eiro, par katru nākamā 192 eiro);
- mājāsaimniecībai, kurā ir pensijas vecuma personas vai personas ar invaliditāti un bērni – piemērojamais koeficients ir 2 (par pirmo ģimenes locekli 274 eiro, par katru nākamā 192 eiro);
- pārējām mājāsaimniecībām piemērojamais koeficients ir 1,5 (par pirmo ģimenes locekli 205,5 eiro, par katru nākamā 144 eiro).

Lai saņemtu dzīvokļa pabalstu, ģimenei jāatbilst arī pārējām normatīvā aktā noteiktajām prasībām, piemēram, nav būtisku uzkrājumu bankā, nav vairāku automašīnu utt.

Kāds būs pabalsta apmērs no 2024. gada 1. janvāra?

Uz šo jautājumu atbilde jāmeklē MK noteikumos Nr. 809 Noteikumi par mājāsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanu un sociālās palīdzības saņemšanu. Saskaņā ar šiem noteikumiem mājokļa pabalsta apmēru aprēķina kā starpību starp garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summu mājāsaimniecībai, kas reizināta ar attiecīgu koeficientu, un rēķinos vai kvītis aprēķināto maksājumu summu par attiecīgo periodu (nepārsniedzot pašvaldības saistošajos noteikumos noteikto izdevumu summu par mājokli) un mājāsaimniecības kopējiem ienākumiem, izmantojot šādu formulu:

$P_{maj} = (GMI^1 + GMI^2 \times N) \times KOEF + K - I$, kur
 P_{maj} – pabalsta apmērs;
 $(GMI^1 + GMI^2 \times N)$ – garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summa mājāsaimniecībai;
 GMI^1 – garantētā minimālā ienākuma sliekšnis pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā;
 GMI^2 – garantētā minimālā ienākuma sliekšnis katrai nākamajai personai mājāsaimniecībā;
 N – pārējo personu skaits mājāsaimniecībā;
 $KOEF$ – koeficients, kas noteikts normatīvajos aktos par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību;
 K – rēķinos vai kvītis aprēķinātā maksājumu summa par attiecīgo periodu (nepārsniedzot paš-

valdības saistošajos noteikumos noteikto izdevumu summu);

I – mājāsaimniecības kopējie ienākumi (ieskaitot attiecīgajā mēnesī saņemto garantētā minimālā ienākuma pabalsta apmēru).

Joprojām nekas nav skaidrs! Kā pašam aprēķināt savu pabalstu?

Apskatīsim dažus piemērus. Vientuļš pensionārs saņem 400 eiro mēnesī un maksā 160 eiro par komunālajiem maksājumiem.

Dzīvokļa pabalsts viņam tiks aprēķināts pēc formulas $P_{maj} = 137 \times 2,5 + 160 = 400$.

Izrādās, ka no 2024. gada 1. janvāra šis seniors saņems 102,5 eiro lielu pabalstu. Salīdzinājumam, 2023. gadā mūsu piemērā minētais seniors saņemtu tikai 72,50 eiro dzīvokļa pabalstu.

Otrs piemērs ir no Labklājības ministrijas. Ģimenē ir divi pensionāri ar kopējiem ienākumiem 500 eiro, viņi tērē 280 eiro, lai samaksātu par mājokli un komunālajiem pakalpojumiem.

Šiem cilvēkiem garantētais minimālais ienākums būs 233 eiro (pirmajam 137 un otram ģimenes loceklim 96 eiro). Aprēķinot dzīvokļa pabalstu, garantētajam minimālajam ienākumam tiks piemērots koeficients 2.

Tādēļ dzīvokļa pabalsts tiks aprēķināts pēc formulas $P_{maj} = (137+96) \times 2 + 280 = 500$. Mūsu piemērā pensionāri var vērsties sociālajā dienestā un saņemt dzīvokļa pabalstu 246 eiro mēnesī.

Vai joprojām ir jautājumi? Informācijai lūdzam zvanīt uz Rīgas domes Labklājības departamenta bezmaksas tālruni 80005055. **K**

„LĀSTEKAS SASNIEDZA 2–3 METRU GARUMU!”

Kā tīrīt māju jumtus kārtējās ekstrēmās snigšanas gadījumā? Viss par situāciju Rīgā

Liene VARGA

Šī ziema Rīgā ir snīgiem bagāta – desmitiem māju iedzīvotāji ziņo par bīstamām lāstekām un tekošiem jumtiem. Pašvaldības apsaimniekošanas uzņēmums atzīst, ka tam trūkst līdzekļu, lai notīrītu visus jumtus pilsētā, un problēmas risinājumu nāksies pagaidīt. Tikmēr dzīvokļu īpašnieki krāj naudu applūdušo telpu remontam....

„Lāstekas izveidoja ledus sienu!”

Rīgas dome, pašvaldības apsaimniekošanas uzņēmums *Rīgas namu pārvaldnieks* (RNP) un mediju redakcijas saņem satrauktus zvanus no daudzu māju īpašniekiem. Piemēram, plašu publicitāti guva lieta par mājas Vidzemes alejā nr. 6 jumta maiņu.

Pirms pieciem gadiem RNP šai mājai organizēja jumta seguma maiņu, taču darbi tika veikti nekvalitatīvi. Tādā sniegotā ziemā kā šī uz nenosiltinātā jumta sniegš ātri sāka kust, ūdenim pārvēršoties lāstekās vai applūdinot dzīvokļus.

– Viņi (RNP) nereaģē – nekāp uz jumta, sniegu netīra. Patiesībā jumts pēc remonta ir tāds pats kā vecais, – stāsta Rugate, dzīvokļa īpašniece nelaimīgajā mājā.

Viņa žurnālistiem pastāstīja, ka lāstekas izauga 2–3 metru garumā un izveidoja ledus sienu. Sekas bijušas tādas, ka ieradušies kaimiņi no apakšējā stāva, satraukušies, vai tikai kaimiņiem nav plīsis radiators, jo viņu dzīvoklī parādījušies mitruma plankumi.

„Pieprasījumu izskatīsim divu dienu laikā...”

Apakšstāva kaimiņiene Renāte Rēvica skaidroja, ka RNP pirmoreiz zvāņusi svētdien, ziņojot, ka dzīvoklī tek ūdens: „Saņēmu atbildi, ka nedēļas nogalē man nekādi palīdzēt nevar, bet lūdza zvanīt pirmdien pa tālruni **8900**. Kad piezvanīju, man paskaidroja, ka pieprasījumu izskatīs divu darba dienu laikā un pēc tam man atzvanīs. Uz manu iebildi, ka dzīvoklī tek ūdens, teica, – pieteikumu ir daudz, nāksies pagaidīt.”

Tajā pašā laikā augšējā dzīvokļa īpašniece viena uzņēmumies cīņu ar lāstekām. Viņa, uzvilkusi aizsargbrilles un bruņojusies ar lāpstu, mēģinājusi izsist ledus sienu saviem spēkiem, vēsta portāls rus.lsm.lv, tomēr ūdens paspēja applūdināt dzīvokļus trīs stāvos.

„Alpīnistu pieaicināšana izmaksā 500 eiro”

Līdzīgas problēmas bija novērojamas visā pilsētā, ne tikai RNP apsaimniekotajās mājās.

„Arī mūsu mājas, kas atrodas Matīsa ielā 48, jumtu netīra,” sociālajos tīklos raksta **leva Mamedova**. „Apsaimniekotājs skaidro, ka pat neriskēs spert kāju uz mūsu jumtu, tik bīstamā stāvoklī tas ir. Jā, mūsu mājas jumtu jau kopš

pagājušā gadsimta sedz azbestcimenta lokšnes – šiferis, bet tieši uz šī seguma veidojas lielākās lāstekas!”

Vladimirs Bukovs ziņo, ka piecstāvu mājā Rododendru ielā 12, sniegam kūstot, sāk applūst dzīvokļi: „No griestiem tek ūdens!”

„Man decembra atkušņa laikā nācās paviesoties mājā Maskavas ielā 71, – stāsta **Arvis Kalns** – tur bija tādas lāstekas, kas kritot viegli varēja caursist balkona grīdas plāksni. Šajā rajonā notiek intensīvi ielu atjaunošanas darbi, un ir radies pilnīgs haoss ar sniega un ledus izvešanu.

Skaidrīte Kralliša vēsta, ka mājā Dzelzavas ielā 19/2, kūstot sniegam, izveidojušās tik milzīgas lāstekas, ka sasniegušas mājas augstumu: „Iedzīvotājiem iziet no mājas un atgriezties tajā ir bīstami, arī ielas netiek tīrītas.”

Savukārt Zita Lapiņa brīdina iedzīvotājus, ka pārāk bieža jumtu tīrīšana viņiem var izmaksāt *krietnu kapeiциņu*: „Lāsteku nosīšana no jumtiem reti ir iekļauta ikmēneša maksā par mājas uzturēšanu. Apsaimniekošanas uzņēmums pēc iedzīvotāju lūguma, protams, pieaicinās alpīnistus, taču par to būs jāmaksā pašiem dzīvokļu īpašniekiem. Mums tas izmaksāja 500 eiro...”

Viens cilvēks gāja bojā

Sinoptiķi ziņo, ka šī ziema turpinās pārsteigt ar pēkšņām temperatūru svārstībām un sniegupeņiem, tāpēc jumtu tīrīšanas jautājums joprojām nezaudē aktualitāti.

Diemžēl kāds Rīgas iedzīvotājs slikti notīrīta jumta dēļ šoziem zaudēja dzīvību. Tragēdija notika 13. decembrī, kad, vīrietim ejot garām mājai Kalna ielā 62, no jumta uzkrita ledus gabals. Vīrietis zaudēja dzīvību, Valsts policija ir ierosinājusi krimināllietu, kuras ietvaros vērtēs ēkas īpašnieka atbildību.

Par to, kā jumtu tīrīšanas darbi tiek organizēti uzņēmuma *Rīgas namu pārvaldnieks* apsaimniekotajos namos, Rīgas domes Mājokļu un vides komitejas sēdē atskaitījās uzņēmuma valdes priekšsēdētājs **Māris Ozoliņš**.

– Jāatzīst, ka pēdējoreiz apsaimniekotājs tik daudz sniega piedzīvoja pirms vairāk nekā desmit gadiem, precīzāk – 2011. gadā, – sacīja M. Ozoliņš.

Māris Ozoliņš, RNP valdes priekšsēdētājs

Viņš atgādināja, ka aktīva snigšana Rīgā sākās 2023. gada 29. novembrī un tad arī apsaimniekošanas uzņēmuma darbinieki sāka tīrīt gājēju celiņus un brauktuves daudzdzīvokļu namu pagalmos.

– Jumtu tīrīšana sākās vēlāk, proti, 2. decembrī, – stāsta *Rīgas namu pārvaldnieka* vadītājs. Šosezon minētos darbus veica 48 uzņēmuma darbinieki, kuriem bija atļaujas darbam augstumā, tie bija jumīki un viņu apakšuzņēmēji.

Visbiežāk applūst hruščovkas

Darbus veikt operatīvi un visas pilsētas mērogā uzņēmumam traucē resursu trūkums. Piemēram, šobrīd RNP rīcībā ir tikai četri pacelāji darbam augstumā, turklāt visi, pēc Māra Ozoliņa teiktā, ir novecojuši un nav labākajā tehniskajā stāvoklī:

– Esam sākuši jaunu pacelāju iepirkumu, taču skaidrs, ka tā pabeigšana prasīs laiku. Pagaidām izmantojam vecās iekārtas un esam noslēguši līgumu ar apakšuzņēmējiem par vēl divu pacelāju nomu.

Glābt pilsētnieku dzīvokļus no noplūdēm, bet viņus pašus no bīstamām lāstekām sākuši arī attiecīgajā iepirkumu konkursā uzvarējušie uzņēmumi, proti, *SIA Roadeks*, *SIA Hagberg*, *SIA Ekozona* un *SIA JK Kvalitāte*. Šīs sadarbības ietvaros ātri pieņemti daži lēmumi. Piemēram, uzņēmums *JK Kvalitāte* saskaņā ar līguma nosacījumiem faktiski ir atbildīgs par jumtu remontdarbiem. Taču ekstre-

mālo laikapstākļu ietekmē tas piekritis uzņemties arī ledus un sniega tīrīšanu.

Taču, pat darot visu iespējamo, RNP vienkārši nespēj notīrīt jumtus visām 3800 daudzdzīvokļu mājām, kuras ir tā apsaimniekošanā. Māris Ozoliņš Rīgas domes attiecīgās komitejas sēdē norādīja tieši un nepārprotami:

– Tieši kuru jumtu tīrīšana ir prioritāte, nosaka uzņēmuma darbinieki pēc māju vizuālās apskates. Galvenie kritēriji ir bīstamu lāsteku veidošanās un augšējo stāvu applūšanas risks. Applūšana visvairāk apdraud tā sauktās hruščova laika ēkas – to nosaka dizaina īpatnības, kā arī tas, ka pēdējos gadu desmitos pilsētas centrā māju bēniņi pielāgoti dzīvošanai.

„Varam notīrīt līdz 39 jumtiem dienā”

Lai saprastu katastrofas apmērus, pietiek zināt, ka laika posmā no 1. līdz 12. decembrim RNP darbinieki paspēja notīrīt 197 jumtus, bet saistītie uzņēmumi no sniega un ledus atbrīvoja vēl 78 māju jumtus. Tajā pašā laikā bīstamas lāstekas vai noplūšana draudēja vēl 561 mājai, tomēr apsaimniekotājs ar lielāko darba daļu vienkārši netika galā – straujais atkusnis decembra beigās darīja savu.

– Tātad šobrīd uzņēmuma kapacitāte ļauj notīrīt līdz 39 jumtiem dienā, atzina Ozoliņš un uzsvēra, ka daudzos gadījumos runa nav par pilnīgu, bet tikai daļēju jumta tīrīšanu, lai novērstu dzīvokļu applūšanu. – Tas ir pilnīgi pietiekami parastos ziemas apstākļos. Taču šī ziema Latvijā ir īpaša...

Nāksies paciesties?

Lai novērstu bīstamas situācijas turpmāk, RNP darbinieki jau ir apsekojuši problemātiskās mājas. Atsevišķās adresēs īpašniekiem tiks piedāvāta bēniņu pārsegumu siltināšana, citviet iespējams instalēt speciālu jumta malas apsildes kabeli, kas novērsīs lāsteku veidošanos.

– Plānojam arī piesaistīt papildu darbiniekus, kuriem ir tiesības sniegt alpīnisma pakalpojumus, – solīja Māris Ozoliņš.

Taču visi šie uzlabojumi gaidāmi tikai nākamajā sezonā, bet šī bargā ziema rīdziniekiem kaut kā būs jāiztur, norāda *Rīgas namu pārvaldnieka* vadības pārstāvji. **K**

UZVARAS GARŠA

Uzņēmums *Rīgas namu apsaimniekotājs* aizvadīja tradicionālo Jaungada turnīru dambretē bērniem

A. ŠEVČENKO

Uzņēmuma *Rīgas namu apsaimniekotājs* (RNA) janvāra sākumā aicināja jaunos spēlētājus uz tradicionālo Jaungada turnīru 100 lauciņu dambretē. Tādā veidā uzņēmums, kura darbs saistīts galvenokārt ar daudzdzīvokļu māju pārvaldīšanu un apsaimniekošanu Rīgā un Rīgas reģionā, atbalsta dambretes spēles attīstību.

Tradicionālās sacensības RNA telpās

Biedrības *RNA dambretes klubs* Jaungada turnīrs notika jau otro reizi. Šogad sacensībām dalību pieteica 60 jaunie sportisti no Rīgas, Mārupes, Jaunmārupes, Baložiem, Cēsīm, Ikšķiles un Salaspils. Sacensības zēniem un meitenēm notika divās – U 11 un U 9 vecuma grupās, katrs dalībnieks saņēma diplomu un dāvanu.

–Tuvākajā laikā izziņosim RNA Lielā dienu turnīra norises laiku, – solīja *Rīgas namu apsaimniekotājs* pārstāvis un

viens no Latvijas spēcīgākajiem dambretistiem Igors Trubko.

Pirmie RNA dambretes klubs panākumi

RNA dambretes klubs tika izveidots 2022. gadā. Kā stāsta Igors Trubko, klubam ir vairāki attīstības virzieni. Pirmkārt, tur ērtās telpās pašā Rīgas centrā, Gogoļa ielā 5, māca bērniem spēlēt dambreti, otrkārt, šis klubs tā dalībniekus pārstāv sporta sacensībās.

– Mūsu kluba pieaugušo spēlētāju komanda 2022. gadā Latvijas ko-

mandu čempionātā ieņēma otro vietu 64 lauciņu dambretē, bet pēc tam atkārtoja panākumu valsts čempionātā 100 lauciņu dambretē, – stāsta Igors Trubko. – Viens no mūsu dambretes kluba pārstāvjiem Jakovs Levins pērņ kļuva par pasaules čempionu senioru grupā.

Igors Trubko apbalvots ar diplomu *Dambretes entuziasts*

Latvijas Dambretes federācijas izpilddirektors Raivis Paegle pastāstīja, ka 2023. gada nogalē viņa vadītā organizācija Igoram Trubko piešķirusi diplomu *Dambretes entuziasts*.

– Esam ārkārtīgi gandarīti, ka RNA mums nodrošina telpas treniņiem, sa-nāksmēm un sacensībām, – saka R. Paegle. – Ēkā Gogoļa ielā 5 gandrīz katru nedēļu notiek dažādi ar dambreti saistīti pasākumi.

RNA dambretes klubs rīkotais Jaungada turnīrs ir ļoti noderīgs jaunajiem

spēlētājiem no visas Latvijas. Tāda mēroga sacensības viņiem ļauj tikties ar spēlētājiem, kuri nāk no citām valsts pilsētām, uzlabot savas prasmes un stiprināt raksturu.

– Dambrete attīsta radošo domāšanu, vērīgumu un analītiskās prasmes, – saka Raivis Paegle. – Ar laiku bērni iemācās paredzēt ienaidnieka rīcību, kas viņiem palīdz ne tikai sportā, bet arī ikdienā. Jā, dažiem bērniem zaudējums spēcīgākiem vienaudžiem rada sarūgtinājumu, taču šādi pārdzīvojumi ir jāprot arī zaudēt.

Latvijas sportisti izcīna zelta medaļas

Igors Trubko uzskata, ka tādās sacensībās kā *RNA dambretes klubs* rīkotais Jaungada turnīrs, iesācēji mācās sajūst pirmo uzvaras garšu, lai pēc tam būtu gatavi startēt augstāka līmeņa turnīros.

Jāatzīst, ka Latvijā dambrete ir diezgan populāra. Mūsu sportisti ar liel-

kiem panākumiem startē starptautiskās sacensībās. Latvijas dambretiste Jeļena Česnokova decembra beigās izcīnīja pirmo vietu pasaules čempionātā. Savukārt Latvijas juniori no pasaules čempionāta atveda pat piecas medaļas: divas bronzas, divas sudraba un vienu zelta – U 19 grupā par pasaules čempionu kļuva latviešu spēlētājs Vsevolods Mitrevičs.

Kā pieteikt bērnu dambretes pulciņā?

Latvijā ir daudz veiksmīgu dambretes klubu. Ja izlemjat pieteikt savu bērnu spēles apguvei, vislabāk ir zvanīt Latvijas dambretes federācijas izpilddirektoram Raivim Paeglem pa tālruni **26438871**. Viņš palīdzēs atrast jaunajam interesentam piemērotāko klubu un grupu.

Kas attiecas uz turpmākajiem turnīriem pieaugušiem un iesācējiem, informācija atrodama Dambretes federācijas mājaslapā <https://dambrete.lv>. **K**

DZĪVUS APĒDĪS!

Firmas, kas sniedz dezinfekcijas pakalpojumus brīdina par blakšu invāziju: cilvēki, jūs paši tās ienesat savos dzīvokļos kopā ar lietotām mantām!

Liene VARGA

2023. gadā nepārtraukts trauksmes signāls par blakšu invāziju visā valstī skanēja Francijā – kā francūži, tā valsts viesi apgalvoja, ka kukaiņi ir visur: viesnīcās, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās un kinoteātros. Līdzīgu ainu dezinfekcijas veicēji saskata arī Latvijā.

Blaktis kož, cilvēki ciešas

Insektu un kaitēkļu iznīcināšanas uzņēmuma SIA Pest Baltic valdes locekle Zanda Zaltāne stāsta, ka Latvijas iedzīvotāji no blakšu invāzijas cieš jau trešo gadu.

– Man nav saprotams, kādēļ Francijā par šo problēmu runā valstiskā līmenī, bet Latvijā visi izliekas, ka pie mums viss ir kārtībā un situācija ar blaktīm nav katastrofāla, – spriež mūsu sarunbiedre. – Iespējams, latviešu apziņā blaktis ir nabadzības un, galvenais, antisanitāru apstākļu pazīme, tāpēc cilvēki ļoti baidās darīt zināmu, ka viņu dzīvoklī ir šie kukaiņi. Viņi mums pasūta dezinfekcijas pakalpojumu un vienlaikus lūdz, lai mūsu darbinieki ierastos netrafarētā automašīnā, lai kaimiņi neuzminētu izsaukuma iemeslu. Mūsu valstī atzīties, ka mājā ir blaktis, cilvēkiem šķiet ļoti apkaunojoši, tādēļ viņi labāk ir gatavi ar tām sadzīvot, nekā riskēt, ka kāds no kaimiņiem uzzinās, kurš dzīvokļa īpašnieks ir pasūtījis dezinfekcijas pakalpojumus.

Nevienam neko neteikšu!

Mūsu sarunas biedre skaidro, ka blaktis var atnest līdzī no jebkuras vietas, tai skaitā arī no sabiedriskā transporta, kinoteātra, poliklīnikas, bērnudārza, skolas. Taču, lai atbildīgā valsts un pašvaldību dienesti pievērstu problēmai uzmanību, par to ir jāziņo. Latvijas iedzīvotāji parasti to nedara.

– Rezultātā valsts sanitārie dienesti ir pārliecināti, ka trauksmes celšanai nav pienācis laiks, – saka Zanda Zaltāne. – Bet patiesībā mūsu uzņēmums dienā vien saņem 30 zvanus no iedzīvotājiem ar lūgumu veikt apstrādi pret blaktīm.

Domāju, ka citiem šajā pašā nozarē strādājošiem uzņēmumiem pieprasījumu skaits nav mazāks. Ažiotāža sākās pirms trim gadiem, un situācija pasliktinās ar katru dienu. Piemēram, kādas viesnīcas viesis bija sūdzējies par blaktīm, tādēļ viesnīcas vadītājs mūsu uzņēmumā pasūtīja konkrētas istabas dezinfekciju. Pēc telpas apstrādes mūsu speciālists centās pierunāt viesnīcas administrācijas pārstāvjus apstrādāt arī blakus esošās telpas. Mūsu pieredze ļauj apgalvot, ka blaktis parasti neatrodas tikai vienā telpā. Taču viesnīcas vadītājs tam pretojās, apgalvojot, ka blakus numuriņi ir tīri un saglabāja pārliecību, ka ja blaktis nav redzamas, tās neeksistē...

Apsūdzētais ir dezinfekcijas veicējs!

Zanda Zaltāne stāsta, ka dažkārt viņas uzņēmuma darbiniekiem pārmet blakšu atnešanu. Parasti tas notiek divas līdz trīs dienas pēc dzīvokļa apstrādes, kad no dīvāniem un gultām blaktis lien ārā un iedzīvotāji ierauga ne tikai koduma pēdas, bet arī pašus kukaiņus.

– Labā ziņa ir tā, ka pēc apstrādes blaktis iet bojā, bet sliktā – ar vienu apstrādes reizi ir par maz. Būs nepieciešamas vismaz divas apstrādes ar trīs nedēļu intervālu, – uzsver Z. Zaltāne. – Tā kā neviens kaitēkļu apkarošanas līdzeklis neapspēj ietekmēt blakšu olniņas, tad jāsaģaidā blakšu jaunā paaudze un tā nekavējoties jāiznīcina. Diemžēl Latvijas iedzīvotāji ir pieraduši taupīt naudu un divu procedūru vietā pasūta tikai vienu.

– Cik ilgs laiks nepieciešams, lai dzīvokli apstrādātu pret blaktīm?

– Izmantojot īpašu profesionālu aparātu, trīsistabu dzīvokļa apstrāde neaizņem ilgāk par 15

minūtēm. Apstrādes laikā visiem dzīvoklī dzīvojošiem un viņu mājdzīvniekiem telpas jāatstāj vismaz uz trīs stundām un pēc atgriešanās tās jāizvēdina.

Dažreiz tās atgriežas...

– Pēc cik ilga blaktis var atgriezties, neskatoties uz to, ka dzīvoklis ar speciāliem līdzekļiem ir apstrādāts divas reizes?

– Ja blaktis dzīvo aiz sienas – pie kaimiņiem, tad jebkurā laikā. Kukaiņi pārvietojas, piemēram, caur kontakligzdām, tādēļ dzīvoklī nāksies apstrādāt vēlreiz. Ieteicams noņemt rozetēm augšējo dekoratīvo vāciņu un paskatīties, vai tur nav redzami melni punktiņi. Ja tādi ir, tas nozīmē, ka kaimiņam ir blaktis, bet melnie punktiņi ir viņu esamības pierādījums.

Starp citu, pēc tiem pašiem mazajiem melnajiem punktiņiem var pateikt, vai dīvānā ir blaktis. Visbiežāk blaktis mīt tur, kur dīvāna polsterējumā ir nedaudz pairusi šuve.

Riska faktors ir lietotas mantas

– Vai blaktis mājā var ienest kopā ar lietotām drēbēm?

– Manuprāt, blakšu invāziju Latvijā izraisījuši tieši atkārtota lietoto mantu izmantošana. Piemēram, *uzņēmēji*, kuru bizness ir vecu mēbeļu, tai skaitā arī dīvānu un gultu savākšana Holandē un Dānijā, lai tās vestu uz Latviju pārdošanai. Ācīnredzot viņiem pat prātā neienāk, ka kvalitatīvu un drošu lietu neviens tā vienkārši neizmetīs, bet gan pārdos. Savukārt mīkstā mēbele tiek izmesta, jo, iespējams, tajā mīt blaktis. Tāpēc aicinu visus, – ja redzat, ka kāds tā vienkārši ir izmetis no skata kvalitatīvu dīvānu, nenesiet to mājās – 99 % gadījumu dīvāns ir blakšu apsēsts.

Cieš visi!

– Kuras Latvijas pilsētas no blaktīm cieš visvairāk?

– Visa galvaspilsēta, ieskaitot Vecrīgu, jaunie mikrorajoni, klusais centrs, Bolderāja. Ja runājam par Latviju kopumā, tad īpaši daudz blakšu ir Ventspilī, Liepājā, Rēzeknē, Daugavpilī, Jelgavā un Ogrē.

– Vai blaktis iespējams iznīdēt ar tautas metodēm?

– Nē, to nevar. Lai paglābtu iedzīvotājus no liekiem tēriņiem, atklāšu, ka blakšu slazdi (tos bieži pārdod tirdziņos) nedarbojas. Blaktis pievilina tikai siltas cilvēka asinis.

Panikai nav iemesla

Savukārt Latvijas Nacionālā dabas muzeja vecākais entomologs Uģis Piterāns uzskata, ka panikai nav pamata.

– Valdības atbildīgie dienesti par blakšu invāziju neziņo, tādēļ nevar uzskatīt, ka Latvijā situācija ar blaktīm ir tikpat dramatiska kā Francijā. Manuprāt, šobrīd lielākā daļa blakšu ir apsēdušas dienesta viesnīcas un dažāda veida hostelus, nevis daudzstāvu māju dzīvokļus. Blakšu Latvijā ir mazāk nekā pirms 50 gadiem, bet, ja procesam ļaus ritēt savu gaitu un ar to necināsies, situācija kļūs sliktāka.

–Ko vēlaties ar to sacīt?

– Ja cilvēks zina, ka viņa mājā ir blaktis, bet tās neiznīcina, tad problēma kļūst nopietna. Diemžēl pret blaktīm nav neviena profilaktiska līdzekļa.

Mēs reaģējam uz sūdzībām!

– Vai Veselības inspekcijai var sūdzēties par blaktīm kaimiņa dzīvoklī? Vai kaimiņiem uzliks par pienākumu nekavējoties izsaukt dezinfekcijas uzņēmumu? – ar šādu jautājumu vērsāmies pie Veselības inspekcijas pārstāves Ivetas Balodes.

– Veselības inspekcija NEVEIC kontroli privātīpašumos (dzīvokļos), arī valsts vai sabiedriskajā sektorā, izņemot atsevišķus objektus, piemēram, sociālās aprūpes centrus, pirmsskolas iestādes, hostelus, dienesta viesnīcas. Līdz ar to atbildīgs par konkrētu dzīvokli ir tā īpašnieks. Taču, ja cilvēkam ir aizdomas, ka dzīvojamā mājā ir blaktis, tad jāsažinās ar mājas apsaimniekotāju un jādūdz rīkoties, – sacīja Ivetā Balode. – Bet, ja mājas apsaimniekotājs uz pieprasījumu nereaģē, tad, pamatojoties uz mājas iedzīvotāju sūdzību, inspekcija veiks īpašuma apsekošanu un var uzdot nama apsaimniekotājam veikt blakšu apkarošanas pasākumus.

– Cilvēki uztraucas, ka, piemēram, viņu bērns no bērnudārza ar apģērbu var atnest blakti...

– Ja vecāki ar savām aizdomām vērsīsies Veselības inspekcijā un pārbaudē tiks konstatēts, ka bērnudārzā ir blaktis, tad bērnudārza direktorei tiks izdots priekšraksts ar uzdevumu rīkoties.

Veselības inspekcijas mājaslapā <https://www.vi.gov.lv/lv/gultas-blakšu-izplatibas-kontrole-majoklos> var atrast sarakstu ar uzņēmumiem, kas veic dezinfekciju. Tā kā blaktis ir kļuvušas mazāk uzņēmīgas pret veikalos nopērkamajām indēm, ieteicams sazināties ar kaitēkļu apkarošanas speciālistiem, lai tās efektīvi iznīcinātu.

Iesakām pēc ceļojumiem un nakšņošanas viesnīcās rūpīgi pārbaudīt personīgās mantas, lai pārliecinātos, vai tajās nav blakšu. Tas pats jā dara pirms lietotu mēbeļu vai apģērba iegādes. **K**

ATKAL KRĀPJAS AR SKAITĪTĀJU MAINU!

Rīdzinieks: „Saņēmu zvanu no aizdomīga uzņēmuma, kurš mēģināja mani piespiest nomainīt ūdens skaitītājus četrus mēnešus pirms to verificācijas beigu termiņa! Kur krāpnieki ņēma manu tālruņa numuru?”

Ilona MILLERE

Latvijā atkal aktivizējušies uzņēmumi, kas maldina iedzīvotājus, piedāvājot ūdens patēriņa skaitītāju maiņu. Rezultātā dzīvokļu īpašnieki pārmaksā, bet uzņēmumi gūst papildu peļņu.

„Kur jūs ņemāt manus datus?”

Georgijs Š. dzīvo daudzdzīvokļu mājā Rīgā, ko apsaimnieko uzņēmums *Rīgas namu pārvaldnieks*. Viņš stāsta, ka janvāra sākumā saņēmis zvanu no uzņēmuma, kas nodarbojas ar individuālā ūdens patēriņa skaitītāju nomaiņu, ar šādu tekstu: „Cienījamais klient, atgādinām, ka jūsu ūdens skaitītājiem tuvojās verificācijas perioda beigas, tādēļ ir laiks aicināt mūsu speciālistus!” Vispirms rīdzinieks pat nopriecājies – skat, kāds apkalpošanas līmenis, paši zvana un atgādina! „Tā kā konkrētajā brīdī biju aizņemts, palūdzu uzņēmuma dispečerei pārzvanīt pēc pāris dienām,” atceras vīrietis. „Un tad brīvā brīdī apskatīju aktu, kas bija saglabājies pēc pēdējās skaitītāju verificācijas, un pārsteigts ieraudzīju, ka verificācijas periods beigsies tikai 2024. gada maijā. Izrādās, ka skaitītāju maiņas uzņēmums man zvanija vairāk nekā četrus mēnešus pirms verificācijas termiņa beigām!”

Kad Georgijam atkal zvanija no tās pašas firmas, nu jau viņš sarunu risināja pareizajā virzienā. „Es jautāju, kāds uzņēmums man zvana, jo pats jau daudzus gadus izmantoju tikai viena uzņēmuma pakalpojumus, un viņi man nezvana, kamēr nav pienācis skaitītāja maiņas termiņš,” turpina Georgijs. „Atbildot operatore nomurmināja pilnīgi nesaprotamu vārdu, ko es pārprasīju vairākas reizes, bet tā arī nesadzirdēju. Un tas acīmredzami nebija uzņēmums, kura pakalpojumus izmantoju vienmēr, – nosaukums neizklausījās pat attāli līdzīgs”. Georgijs dispečerei pamatoti norādījis, ka līdz skaitītāju nomaiņai vēl ir daudz laika, uz ko uzņēmuma pārstāve metusies viņu pārliecināt, ka „jo ātrāk nomainīsiet skaitītājus, jo labāk būs!” Uz jautājumu, kādēļ viņam zvana no nepazīstama uzņēmuma, vīrietis saņēma *atbildi pēc principa*: „Un kāda jums daļa? Mēs nomainīsim jūsu skaitītājus ne sliktāk, kā citi – pat labāk, un pēc tam sadarbosimies...”

Vīrieti satraucis arī cenas piedāvājums – viena skaitītāja nomaiņa maksā 25 eiro, bet par papildu 5 eiro meistari apņēmušies aktus nogādāt mājas apsaimniekotājam.

„Labi, ka atcerējos, ka iepriekšējā reizē par katra skaitītāja nomaiņu samaksāju tikai 14 eiro,” stāsta Georgijs. „Tā kā neprotu strikti un bez iebildēm noraidīt piedāvājumu, operatorei teicu, ka piekritu skaitītāju maiņai, tikai tuvāk februāra beigām. Patiesībā negrastos sadarboties ar šo kompāniju, bet laikus sazināšos ar uzņēmumu, kuram gadu gaitā uzticos. Citādi var gadīties, ka katrreiz, kad pienāks skaitītāju verificācijas termiņš, man piedāvās tos mainīt agrāk un agrāk, kas man galīgi nebūs izdevīgi.”

Ja būtu piekritis...

Sazinājāmies ar Georgija iecienīto uzņēmumu, kurš nodarbojas ar ūdens skaitītāju servisu, un izstāstījām par notikušo. Izrādījās, ka šis nav ne atsevišķs, ne rets gadījums.

– Es komentēju situāciju, tomēr lūgšu manu vārdu nenorādīt – šī tēma ir pārāk jutīga visai mūsu nozarei, – atzina liela uzņēmuma vadītājs, kurš daudzus gadus nostrādājis skaitītāju maiņas un verificācijas jomā.

– Arī mēs esam saskārušies ar līdzīgām sūdzībām. Mūsu klienti stāsta, ka nezināmi meistari piespieduši nomainīt skaitītājus un pat solījuši nomaiņas aktus nogādāt apsaimniekotājam. (Atgādinām, ka pēc skaitītāju nomaiņas meistaram ir jāaizpilda un klientam jāatstāj akts par mērierīces nomaiņu un skaitītāja verificācijas sertifikāts – apliecinājums, ka skaitītājs verificācijas brīdī ir bijis darba kārtībā, *red. piezīme*). Taču pēc dažiem mēnešiem tie paši dzīvokļu īpašnieki saņem rēķinus par lielāku ūdens patēriņu. Izrādās, ka apšaubāmās firmas meistari nav iesnieguši apsaimniekotājam aktus par skaitītāju nomaiņu.

Nesen bija gadījums, kad kāds dzīvokļa īpašnieks mums pastāstīja, ka viņam ir izsniegts skaitītāja verificācijas akts, kas datēts ar 2017. gadu (!!!). Kaut arī nupat jau strauji tuvojās 2019. gadā mainīto skaitītāju verificācijas laiks.

– Kādēļ klienti par to visu sūdzas jūsu uzņēmumā, ja skaitītājus mainījuši citu uzņēmumu meistari?

– Tāpēc, ka iepriekš visus šos cilvēkus apkalpojām mēs, bet konkurenti viņus apmānīja, pārliecinot, ka pārstāv ar mums saistītu uzņēmumu. Taču nekādu radniecīgo uzņēmumu nav – tie ir konkurenti ar pavisam citādiem nosaukumiem.

– Cik ilgi pirms skaitītāja verificācijas termiņa beigām solīda uzņēmuma operators zvanīs klientam, lai ar atgādinātu par skaitītāja maiņu?

– Piemēram, varam zvanīt arī tuvāk termiņam, piemēram, ja skaitītājs jāmaina novembrī, tad izsaukums notiks novembrī. Bet tas nenozīmē, ka klients nevar mainīt skaitītājus agrāk, ja to vēlas. Teorētiski var piezvanīt klientam agrāk, pāris mēnešus iepriekš. Jā, tas nav ļoti jauki, bet, ja klients piekrita, tad šādu gājieni nevar saukt par krāpšanu – neviens nevienu nemaldina, ja mēs runājam par darbu, kas pēc tam tika veikts godprātīgi.

– Vai viena skaitītāja nomaiņa var maksāt 25 eiro?

– Cena var būt arī augstāka, ja runa ir par jauniem skaitītājiem.

– Taču nesen mums nomainīja trīs skaitītājus, aizstājot ar lietotiem, bet verificāciju izgājušiem mēraparātiem. Samaksājām 40 eiro – vai šī cena bija godīga?

– Dažos gadījumos šāda cena arī var būt sagrozīta un neatbilst faktiskajam pakalpojumam. Izrādās, ir meistari, kuri nemaina visu skaitītāju, bet tikai tā virsējo daļu – korpusu ar ciparnīcu. Tas ir ātri un lēti – ciparnīca ir nomainīta, bet plūsmas mēra daļa mainīta netiek. Visbiežāk klients to pat nepamanā, un visi ir apmierināti. Turklāt dzīvokļa īpašniekam haltūrista pakalpojums var izrādīties izdevīgs – ar laiku skaitītāja apakšdaļa aizaug un sāk uzskaitīt patērēto ūdens daudzumu nepareizi – tas kļūst mazāks. Savukārt, izmantojot šādus nekvalitatīvus skaitītājus, palielinās mājas ūdens zudumu apjoms, kas palielina korekcijas maksājumu.

Kā rīkoties, ja...

– Kā konkurenti varēja uzzināt jūsu uzņēmuma klientu tālruņa numurus un sākt viņiem zvanīt četrus mēnešus pirms skaitītāju verificācijas termiņa?

– Teorētiski pirms vairākiem gadiem kāds no bijušajiem darbiniekiem varēja *nopludināt* klientu datubāzi.

– Vai par tādām lietām nevar sodīt?

– Lai panāktu rezultātu personas datu nopludināšanas gadījumā, apkrāptajai personai par notikušo ir jāziņo Datu aizsardzības inspekcijai, darot zināmu, no kāda tālruņa numura saņemts zvans un kas ticis piedāvāts. Pēc tam inspekcijas

darbinieki paši sazināsies ar uzņēmumu un veiks izmeklēšanu.

– Kādu padomu varat dot cilvēkiem, kuri saņem zvanu no līdz šim nezināma uzņēmuma un operators piedāvā savus pakalpojumus?

– Pirmkārt, visa informācija par skaitītāju verificācijas laiku tiek fiksēta apsaimniekošanas uzņēmumā un attēlota dzīvokļu rēķinos – pie aļēm, kur uzrādīti ūdens skaitītāju rādījumi, redzams arī skaitītāja numurs un mērierīces nākamās verificācijas laiks. Turklāt apsaimniekošanas uzņēmumam ir pienākums jau trīs mēnešus pirms termiņa beigām informēt dzīvokļa īpašnieku par gaidāmo skaitītāja maiņas datumu. Tāpēc, ja cilvēkam zvana ar līdzīgiem piedāvājumiem kā Georgijam, tad noteikti ir jāpārliecinās, vai tiešām ir pienācis laiks mainīt skaitītājus – vai nu apskatot dzīvokļa rēķinu, vai sazinoties ar apsaimniekotāju.

– Pieņemsim, ka cilvēks piekrit nomainīt skaitītāju, izmantojot nepazīstama uzņēmuma pakalpojumus...

– Ja tomēr viņš piekrit priekšlikumam, tad mans ieteikums noteikti pārliecināties, kā tiek sastādīts skaitītāju nomaiņas akts, pievēršot uzmanību sastādīšanas datumam. Noteikti jāpaprasa arī kvīts par pakalpojuma apmaksu.

– Ko darīt, ja akts netiek izsniegts, bet ir tikai verificācijas sertifikāts? Vai arī meistars aiziet, neatstājot nekādus dokumentus?

– Tad jāsaazinās ar uzņēmumu, kas veica darbus, un jāpieprasa vismaz skaitītāju nomaiņas akta kopija un verificācijas sertifikātu oriģināli vai kopijas. **K**

ZEMI TOMĒR IZPĒRK

Gada laikā 72 daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji sākuši piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanas procesu

Valsts zemes dienestā līdz 2023. gada 28. decembrim ir reģistrēti dokumenti par 72 daudzdzīvokļu mājām, kuru īpašnieki vēlas izbeigt piespiedu dalīto īpašumu – izpirkt saimnieka zemi.

Piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanai pieteikumi ir saņemti no 16 pašvaldībām – Daugavpils valstspilsētas, Cēsu novada, Saulkrastu novada, Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada, Valmieras novada, Liepājas valstspilsētas, Balvu novada, Bauskas novada, Kuldīgas novada, Tukuma novada, Siguldas novada, Rīgas valstspilsētas, Smiltenes novada, Jūrmalas valstspilsētas un Mārupes novada.

Tieslietu ministre Inese Lībiņa-Egnera uzsver: „Vēsturiski izveidojusies netaisnīga situācija, kad privatizēto daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieki un zemes gabala īpašnieki ir piespiedu dalītā īpašuma attiecībās. Tā tam nevajadzētu būt. Dalītā īpašuma izbeigšanas process veidots tā, lai ēkas īpašniekam tas būtu pēc iespējas vienkāršāks un

lētāks. Dodot iespēju dzīvokļu īpašniekiem izpirkt zemi zem mājas un izbeigt piespiedu dalītā īpašuma attiecības, mēs vēlamies nodrošināt, lai katram Latvijas iedzīvotājam būtu iespēja brīvi un efektīvi pārvaldīt savu īpašumu. Prieks, ka daudzi jau ir izmantojuši šo iespēju. Aicinu arī citus to aktīvi darīt un sakārtot vidi ap sevi.”

Valsts zemes dienesta ģenerāldirektore Vita Narnicka norāda, ka „piespiedu dalītais īpašums ir vēsturiski izveidojies paradokss, kas daudzus īpašniekus ir faktiski padarījis par situācijas ķīlniekiem, tāpēc bija svarīgi pieņemt izšķirošus lēmumus, lai situāciju šajā jomā uzlabotu. Pirmajā gadā dienests ir saņēmis jau 72 pieteikumus par piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanu, tādējādi izmantojot iespēju izbeigt

zemes reformas laikā izveidotu tiesisku situāciju, kad privatizēta daudzdzīvokļu dzīvojamā māja atrodas uz tādi privātpersonai piederošas zemes, kura nav šīs mājas dzīvokļa īpašniece. Sagaidāms, ka 2024. gadā pieteikumus apjoms palielināsies, pārskatāmā nākotnē ļaujot aizvērt šo vēstures lappusi.”

Visvairāk pieteikumus par 28 daudzdzīvokļu mājām Valsts zemes dienestā ir iesniegusi Jelgavas valstspilsētas pašvaldība. Tai seko Rīgas valstspilsētas pašvaldība, kura ir iesniegusi 10 pieteikumus.

Valsts zemes dienests 37 daudzdzīvokļu mājām ir noteicis un reģistrējis atsavināmo zemi, aprēķinājis tās atsavināšanas cenu un nosūtījis paziņojumu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju īpašniekiem un zemes īpašniekiem. 13 daudzdzīvokļu mājām šobrīd tiek veikta atsavināmās zemes reģistrācija un paziņojuma sagatavošana, un par 22 daudzdzīvokļu mājām tiek vērtēti iesniegtie dokumenti vai notiek komunikācija ar pašvaldībām, lai nodrošinātu pašvaldību iesniegto dokumentu atbil-

stību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Par divām daudzdzīvokļu mājām Valsts zemes dienests ir saņēmis informāciju no zvērināta tiesu izpildītāja, ka atsavināšanas tiesības jau ir izmantotas (visa paziņojumā noteiktā atsavināšanas cena iemaksāta zvērināta tiesu izpildītāja depozīta kontā).

Savukārt vienai daudzdzīvokļu mājai ir nostiprinātas īpašuma tiesības Zemesgrāmatā jaunajā īpašuma sastāvā un dzīvokļu īpašumu sastāvā iekļautas atsavinātās zemes vienības domājamās daļas, attiecīgi piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanas process šim īpašumam ir uzskatāms par pabeigtu.

Piespiedu dalītā īpašuma izbeigšanas procesa laikā Valsts zemes dienestā tiek veikta atsavināmās zemes reģistrācija Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un atsavināmās

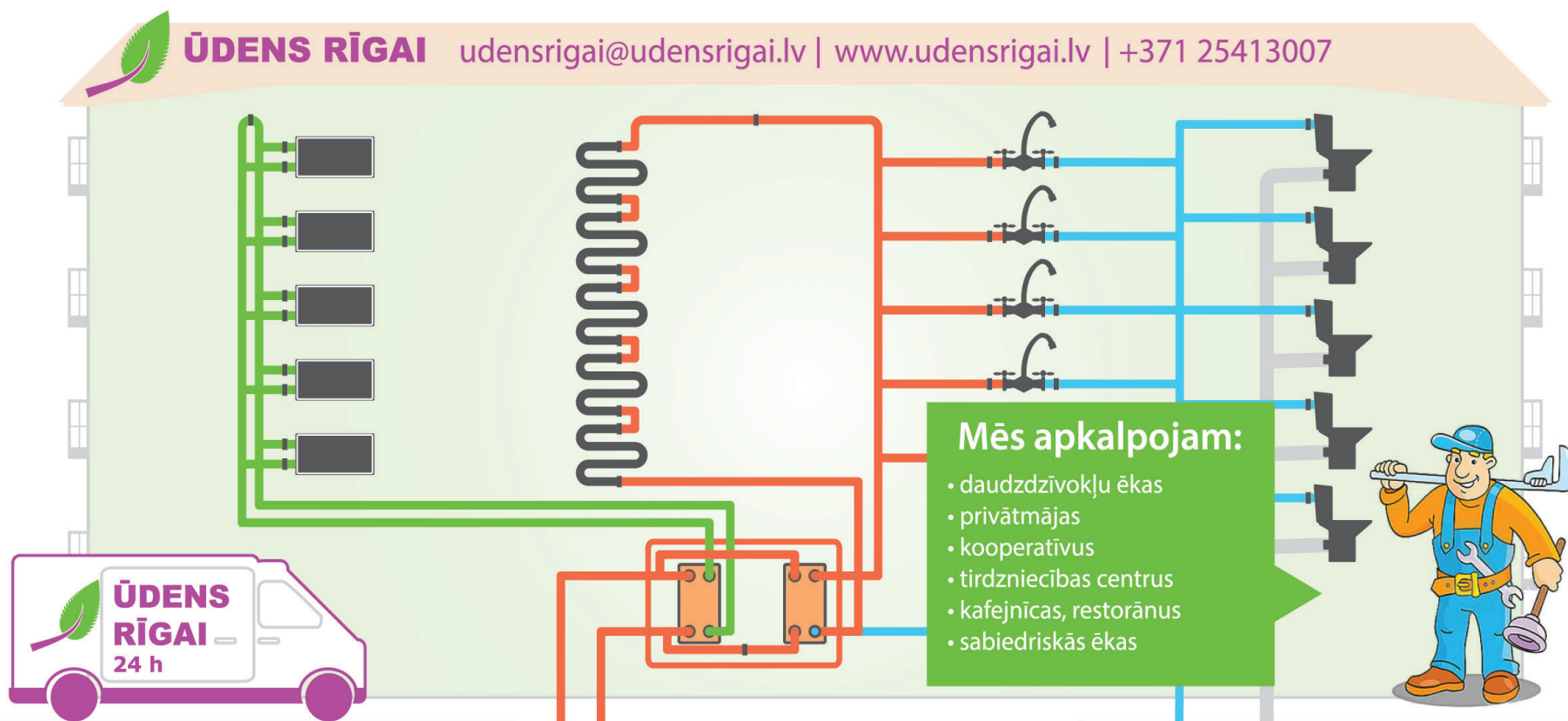
zemes atsavināšanas cenas aprēķināšana. Dienests minētās darbības veic pēc pašvaldības lēmuma par daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu, daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala projekta un lēmuma par nekustamā īpašuma lietošanas mērķi saņemšanas no vietējās pašvaldības, kuras teritorijā atrodas attiecīgā daudzdzīvokļu māja. **K**

Skaitļi

Patlaban vairāk nekā 3600 daudzdzīvokļu māju atrodas uz trešajai personai piederošas zemes. Apmēram 110 000 dzīvokļu īpašnieki ir spiesti maksāt par zemes lietošanu tikai tādēļ, ka māja atrodas uz zemes, kas viņiem nepieder.

ŪDENS RĪGAI

udensrigai@udensrigai.lv | www.udensrigai.lv | +371 25413007

Kanalizācijas avāriju dienests

- cauruļvadu skalošana ar hidrodinamisko iekārtu
- iekšējo un ārējo cauruļu aizsprostu likvidēšana ar augstspiediena iekārtu
- aizsprostu likvidēšana ar rokas instrumentiem
- cauruļvadu videoinspekcija

Ūdens apgāde, kanalizācija un apkure

- ūdens apgādes guļvadu nomaiņa un remonts
- maģistrālo kanalizācijas cauruļu nomaiņa un remonts
- ūdens un kanalizācijas stāvvadu nomaiņa un remonts
- apkures sistēmu cauruļvadu izbūve
- ārējās fekālās un lietus kanalizācijas tīklu montāža
- siltumtrašu izbūve
- ūdens hidrantu montāža

Ēku tehniskā apkalpošana

24h avārijas dienesta pakalpojumi

Nekustamo īpašumu inženiersistēmu apkalpošana uz līguma pamata, kurā ietilpst:

- karstā un aukstā ūdens apgādes tīklu apkalpošana
- iekšējo apkures sistēmu apkalpošana
- kanalizācijas tīklu apkalpošana
- individuālo siltummezglu apkalpošana
- elektroapgādes tīklu apkalpošana
- skaitītāju rādījumu nolasišana